

Sarajevo, 02.07.2018. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
25.06.2018.- 29.06.2018.

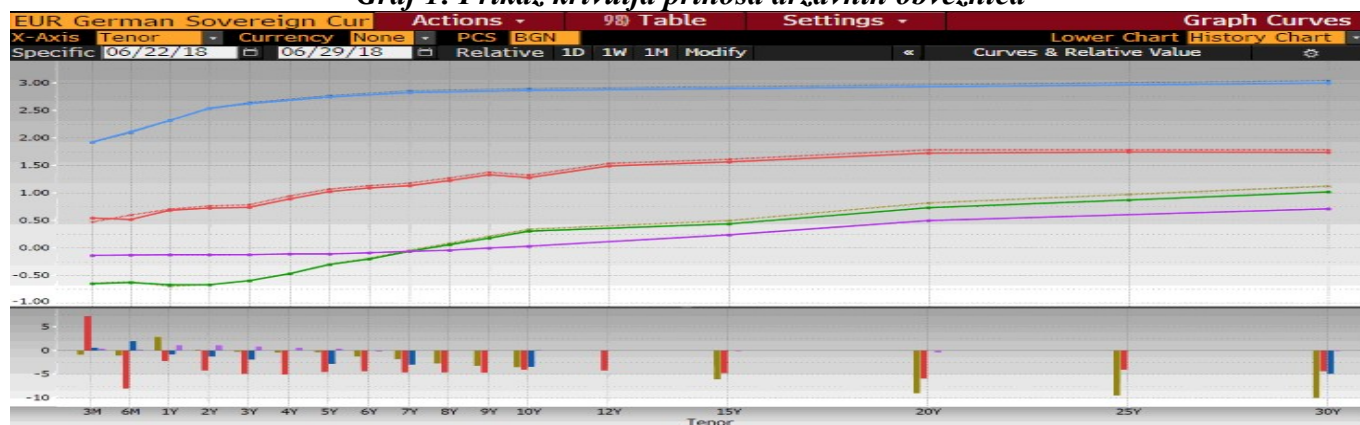
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	22.6.18	-	29.6.18		22.6.18	-	29.6.18		22.6.18	-	29.6.18		22.6.18	-	29.6.18	
2 godine	-0,67	-	-0,67	→	2,54	-	2,53	↓	0,77	-	0,72	↓	-0,13	-	-0,12	↗
5 godina	-0,30	-	-0,30	→	2,77	-	2,74	↓	1,07	-	1,03	↓	-0,11	-	-0,11	→
10 godina	0,34	-	0,30	↓	2,89	-	2,86	↓	1,32	-	1,28	↓	0,04	-	0,04	→

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	22.6.18	-	29.6.18	
3 mjeseca	-0,555	-	-0,588	↓
6 mjeseci	-0,621	-	-0,631	↓
1 godina	-0,665	-	-0,638	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 29.06.2018. godine (pune linije) i 22.06.2018. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone nisu zabilježili značajne promjene tokom protekle sedmice. S druge strane, **prinosi italijanskih obveznica su nastavili da bilježe trend rasta pod uticajem rezultata lokanih izbora**, pa su prinosi dvogodišnjih obveznica povećani i dostigli nivo od 1,00%. Rast prinosa italijanskih obveznica je uslijedio nakon što je jedna od vladajućih partija zajedno s koalicionim partnerima nastavila da jača vlast, tako što su pobijedili u većini italijanskih gradova gdje su se održali lokalni izbori. Prinosi italijanskih obveznica su zabilježili korekciju sredinom protekle sedmice, a pad prinosa nastavljen je do kraja sedmice te je najviše bio izražen nakon što su EU lideri dogovorili paket mjera koji za cilj ima suzbiljanje priliva migranata, jednog od osnovnih zahtjeva Italije na ovom samitu. Najveći sedmični pad od 19 baznih poena zabilježile su dvogodišnje italijanske obveznice, dok je kod obveznica dužeg roka dospijeca bila manje izražena. Prinosi sigurnijih obveznica su na sedmičnom nivou zabilježili blago smanjenje, a nešto veći pad od 3,5 do 5 baznih poena zabilježile su desetogodišnje obveznice. Nakon odražnog EU samita, političke nesuglasice u Njemačkoj su ponovo bile izražene, čime je još jednom u pitanje dovedena održivost koalicione vlade u ovoj zemlji.

U redovnom ekonomskom biltenu ECB-a se navodi da su izgledi za globalni privredni rast oslabili u posljednjih nekoliko sedmica te da je došlo do povećanja rizika, dijelom zbog izraženog protekcionizma.

Drugi rizici su povezani s mogućnosti daljeg pooštrenja finansijskih uslova na globalnom nivou, poremećajima koji su povezani s procesom reformi u Kini te geopolitičkim neizvjesnostima, naročito onih u vezi s Brexitom. Član UV ECB Vasiliauskas je o pitanju zadržavanja kamatnih stopa na trenutnim nivoima do ljeta 2019. godine izjavio da „u ovom dijelu svijeta ljeto znači do kraja septembra“. Vasiliauskas i član IV ECB Coeure su naglasili da, uprkos tome što će program kupovina obveznica biti obustavljen na kraju ove godine, reinvestiranje do sada kupljenih obveznica igra važnu ulogu u ovom programu. Coeure je dodao da će u 2019. godini mjesečni iznos reinvestiranja obveznica iznositi oko 15 milijardi EUR.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa inflacije – EZ (prelim.)	JUN	2,0%	2,0%	1,9%
2.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G)	MAJ	3,8%	4,0%	3,8%
3.	Indeks povjerenja potrošača – EZ	JUN	-0,5	-0,5	0,2
4.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ	JUN	112,0	112,3	112,5
5.	Indeks povjerenja potrošača – Italija	JUN	113,3	116,2	113,9
6.	Indeks ekonomskog povjerenja – Italija	JUN	-	105,4	104,6
7.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka	JUN	101,8	101,8	102,3
8.	Odnos deficita i GDP-a – Italija (kvartalno)	I kvartal	-	3,5%	2,3%
9.	Maloprodaja – Njemačka (G/G)	MAJ	1,9%	-1,6%	1,0%
10.	Potrošnja stanovništva – Francuska (G/G)	MAJ	0,1%	-0,2%	-0,2%
11.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G)	APR	-	5,9%	5,2%
12.	Stopa nezaposlenosti – Finska	MAJ	-	9,3%	8,6%
13.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka	JUN	5,2%	5,2%	5,2%

SAD

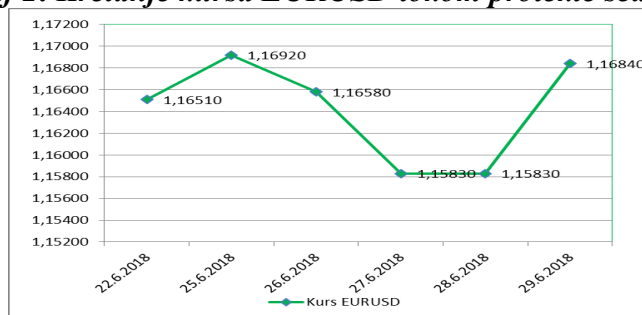
Zabrinutost investitora zbog trgovinske politike američke administracije je obilježila proteklu sedmicu na finansijskim tržištima SAD. Predsjednik SAD Trump je izjavio da američka administracija završava studiju o povećanju uvoznih carina na automobile iz EU te je sugerisao da bi uskoro poduzeo mjere vezano za ovo pitanje. Trgovinski predstavnik SAD Lighthizer je istakao da će SAD poduzeti sve neophodne akcije kako bi zaštitili svoje interese. On smatra da nema kredibilne osnove za EU pravnu teoriju o carinama te da osvetničke carine pokazuju “trgovačko licemjerje”. Direktorica MMF-a Lagarde je izjavila da skorije uvozne carine uvedene od strane SAD i kontra mjere drugih država dovode do frustrirajućih situacija u momentu kada bi kreatori politika trebali raditi na dugoročnim pitanjima. Lagarde je dodala da globalna ekonomija trenutno ima solidne performanse, da se očekuje rast GDP-a od 3,9% u ovoj godini, čime je omogućeno da stvari idu u pravom smjeru te bi kreatori politika, umjesto sadašnjeg stanja, trebalo da se usmjere ka pitanjima klimatskih promjena te nejednakostima javnog duga. Pored navedenog, proteklu sedmicu je obilježilo i objavljivanje dva značajna ekonomska pokazatelja, PCE deflator (2,3%) i drugog preliminarnog podatka o rastu američke privrede u prvom kvartalu tekuće godine (2,0% na godišnjem nivou), koji je bio niži od prvog preliminarnog i od očekivanja (oba 2,2%).

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP – drugi preliminarni podatak (G/G)	I kvartal	2,2%	2,0%	2,9%
2.	Indeks lične potrošnje – preliminarni podatak	I kvartal	1,0%	0,9%	4,0%
3.	PCE deflator (G/G)	MAJ	2,2%	2,3%	2,0%
4.	Indeks ličnih prihoda (M/M)	MAJ	0,4%	0,4%	0,3%
5.	Indeks ličnih rashoda (M/M)	MAJ	0,4%	0,2%	0,6%
6.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Kanzas Sitija	JUN	26	28	29
7.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Dalasa	JUN	24,9	36,5	26,8
8.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Ričmond	JUN	15	20	16
9.	Trgovinski deficit (USD milijardi)	MAJ	-69,0	-64,8	-67,3
10.	Incijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	23.JUN	220.000	227.000	218.000

USD je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR te je kurs EURUSD povećan s nivoa od 1,1651 na nivo od 1,1684.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Novoimenovani spoljni član MPC BoE Jonathan Haskel je iskazao pesimističnije procjene ekonomije Velike Britanije u odnosu na njegovog prethodnika na ovoj poziciji. Haskel, koji je inače profesor na Imperial College u Londonu i koji će u septembru da zamijeni sadašnjeg člana MPC McCaffertya, je ukazao na uporno slab rast plata te je dodao da bi na ovom tržištu moglo doći do većeg slabljenja nego što se očekuje. Prema mišljenju Haskela, bilo bi preuranjeno ponuditi čvrst put za razmišljanje o rastu kamatnih stopa, s obzirom na to da još uvijek nema pristup analizama BoE. Za razliku od McCaffertya, koji je zagovornik rasta kamatnih stopa i koji je prilikom obraćanja istakao da BoE ne treba zakasnuti u odlukama da se referentna kamatna stopa poveća sa sadašnjih 0,50%, Haskel je mnogo oprezniji vezano za pitanje ekonomskih perspektiva. Haskel, takođe, ističe da ekonomija Velike Britanije riskira “privremeno usporenje” ukoliko pregovori o Brexitu budu pogoršani.

Glavni ekonomista BoE Haldane je tokom protekle sedmice izjavio da njegovo neočekivano glasanje za povećanje referentne kamatne stope ne treba biti shvaćeno kao “iznenađujuće ili radikalno”, punu deceniju nakon što su u monetarnoj politici uvedene nestandardne mjere. Haldane je istakao da je uočio pojačane pritiske na plate te da bi i u maju glasao za rast referentne kamatne stope da su ekonomski podaci bili bolji te je dodao da će uvijek biti nekih podataka koji su razočaravajući.

Guverner BoE Carney je osporio tvrdnje Evropske bankarske agencije da su banke nedovoljno pripremljene za “teški” Brexit. Odbor za finansijsku politiku (FPC) BoE je objavio da su banke u Velikoj Britaniji dobro kapitalizovane i da im ne treba dodatna kapitalizacija iz sigurnosnih razloga kako bi se obezbijedile od eventualnih turbulencija na finansijskom tržištu, ukoliko Velika Britanija bez sporazuma napusti EU u martu naredne godine. Carney je izjavio da vlasti u Velikoj Britaniji pripremaju banke za Brexit te da su banke snažne, dok BoE nastavlja da prosuđuje da li bankarski sistem u Velikoj Britaniji može podržati realni sektor u slučaju neregulisanog Brexita.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Nationwide cijene kuća (G/G)	JUN	1,7%	2,0%	2,4%
2.	GfK povjerenje potrošača	JUN	-7	-9	-7
3.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP)	MAJ	1,5	1,4	1,8
4.	Odobreni hipotekarni krediti	MAJ	62.300	64.500	62.900
5.	Monetarni agregat M4 (G/G)	MAJ	-	1,8%	1,2%
6.	Uslužni sektor (M/M)	APR	0,3%	0,3%	0,1%
7.	GDP (Q/Q) F	I kvartal	0,1%	0,2%	0,1%
8.	Ukupne poslovne investicije F	I kvartal	-0,2%	-0,4%	-0,2%

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast s nivoa od 0,87878 na nivo od 0,88473, dok je kurs GBPUSD smanjen s nivoa od 1,3261 na nivo od 1,3207.

JAPAN

Početak protekle sedmice objavljen je izvještaj s junske sjednice MPC BoJ, prema kojem su neki od članova izjavili da bi BoJ trebalo da održi trenutni program kvantitativnih olakšica te da isti zaštiti od ozbiljnih poremećaja ekonomskih i finansijskih uslova. Član MPC BoJ Sakurai je izjavio da je trenutni nivo nezaposlenosti u Japanu izuzetno nizak te da je uprkos tome inflacija i dalje daleko od ciljanog nivoa. U petak je objavljen podatak o rekordno niskom nivou stope nezaposlenosti od 2,2%, a posljedica je nedostatka radne snage s kojim se suočavaju japanske kompanije u posljednje vrijeme.

Većina ekonomista, prema istraživanju Bloomberg, prognozira rast GDP-a za 1,1% u tekućoj i 0,9% u 2019. godini. Također, oni očekuju da će japanska Vlada nastaviti s povećanjem poreza na promet u oktobru 2019. godine. Ekonomisti očekuju i da će BoJ prilagoditi svoju politiku krive prinosa, marginalizirajući svoje ciljeve, a što bi u konačnici trebalo smanjiti pritisak na bankarski sistem.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

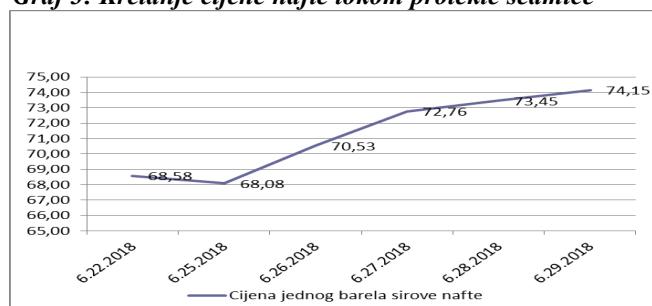
	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti	MAJ	2,5%	2,2%	2,5%
2.	Vodeći indeks F	APR	-	106,2	104,5
3.	Koicidirajući indeks F	APR	-	117,5	116,0
4.	Indeks uslužnog sektora (G/G)	MAJ	1,0%	1,0%	1,0%
5.	Maloprodaja (M/M) P	MAJ	-0,8%		1,3%
6.	Industrijska proizvodnja (G/G) P	MAJ	3,4%		2,6%
7.	Porudžbine građevinskog sektora (G/G)	MAJ	-	-18,7%	4,0%
8.	Indeks potrošačkog povjerenja	JUN	43,8	43,7	43,8

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR te je kurs EURJPY zabilježio rast s nivoa od 128,15 na nivo od 129,36. JPY je deprecirao i u odnosu na USD te je kurs USDJPY zabilježio rast s nivoa od 109,97 na nivo od 110,76.

NAFTA I ZLATO

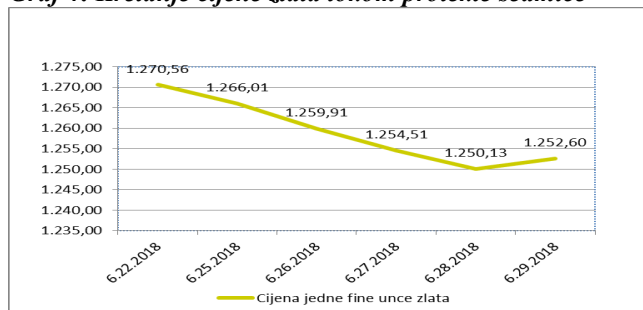
Na otvaranju njujorske berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 68,58 USD (58,86 EUR). Početkom protekle sedmice cijena nafte je bilježila rast pod uticajem informacija vezanim za prekid proizvodnje ovog energenta u Kanadi i neizvjesnosti u vezi s libijskim izvozom sirove nafte. Doprinos rastu cijene jednog barela sirove nafte dale su i informacije o tome da SAD povećavaju pritisak na saveznike da obustave uvoz nafte iz Irana do 4. novembra. Sredinom protekle sedmice objavljen je podatak o tome da su američke zalihe nafte smanjene za 9,9 miliona barela na sedmičnom nivou, jer su rafinerije povećale stope prerade ovog energenta, dok je izvoz bilježio rekordne nivoe, a što upućuje na snažan rast tražnje za ovim energentom. Eskalacija trgovinskih odnosa između SAD i ostalih većih trgovinskih partnera, poremećaj snabdijevanja te generalno visok nivo potražnje jesu faktori koji utiču na cijenu ovog energenta. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 74,15 USD (63,46 EUR), što je najveći nivo cijene ovog energenta od novembra 2014. godine.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.270,56 USD (1.090,52 EUR). Tokom protekle sedmice nastavljen je trend aprecijacije USD u odnosu na EUR i druge valute trgovinskih partnera te je dolarski indeks, DXY, povećan krajem protekle sedmice na najviši nivo u posljednjih godinu dana. Navedeno je uticalo na smanjenje cijene jedne fine unce zlata na najniži nivo od decembra prošle godine. Ovakvo kretanje cijene ovog plemenitog metala dovelo je do povećanja mjesečnog gubitaka za više od 3%, što je najveći mjesečni gubitak zabilježen od septembra prošle godine. Blaga deprecijacija USD tokom trgovanja u petak je uticala na blagi oporavak cijene ovog plemenitog metala, uprkos objavljivanju podatka o snažnom rastu preferirajuće stope inflacije u SAD tokom maja (2,3%, što je iznad očekivanja i iznad aprilske vrijednosti), a što je pojačalo očekivanja za još dva povećanja referentne kamatne stope u SAD do kraja tekuće godine. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.252,60 USD (1.072,06 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.